

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

MINISTARSTVO OBRANE

Zagreb, rujan 2017.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O MINISTARSTVU	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	4
	Financijski izvještaji	4
II.	REVIZIJA ZA 2016.	12
	Ciljevi i područja revizije	12
	Metode i postupci revizije	12
	Nalaz za 2016.	13
III.	MIŠLJENJE	22

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/17-01/11
URBROJ: 613-02-01-17-8

Zagreb, 26. rujna 2017.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
MINISTARSTVA OBRANE ZA 2016.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Ministarstva obrane (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2016.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 3. travnja do 26. rujna 2017.

I. PODACI O MINISTARSTVU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Do 14. listopada 2016., Ministarstvo je obavljalo upravne i druge poslove prema odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine 150/11, 22/12, 39/13, 125/13 i 148/13), a nakon navedenog datuma prema odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine 93/16 i 104/16).

Prema odredbi članka 7. Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave, Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na: planiranje i normativno uređenje obrambenog sustava Republike Hrvatske; definiranje, usklađivanje, razvijanje i provođenje obrambene politike; izradu Strategije obrane i drugih strateških dokumenata; procjenu ratnih i drugih opasnosti; međunarodnu vojnu suradnju i suradnju s međunarodnim obrambenim organizacijama. Također, obavlja izradu i usklađivanje planova vojne i civilne obrane; sudjelovanje u nadzoru i zaštiti prava i interesa Republike Hrvatske na moru; dužnosti i prava građana u obrani; novačenje, popunu i mobilizaciju Oružanih snaga, tijela i organizacija; izradu Dugoročnog plana razvoja Oružanih snaga; ustrojavanje, opremanje, naoružanje, razvoj i uporabu Oružanih snaga; sudjelovanje Oružanih snaga u aktivnostima izvan granica Republike Hrvatske; materijalno zbrinjavanje Oružanih snaga; osiguranje i čuvanje pričuva materijalnih sredstava za potrebe Oružanih snaga; proizvodnju i promet naoružanja i vojne opreme; obavještajne, protuobavještajne i sigurnosne poslove od interesa za obranu i obrambeni sustav Republike Hrvatske; sigurnost i zaštitu tajnih podataka obrane; komunikacijski i informacijski sustav za potrebe obrane; profesionalni razvoj, statusna i druga pitanja djelatnika Ministarstva obrane i pripadnika Oružanih snaga; obrazovni sustav Oružanih snaga, znanstvenu i istraživačku djelatnost; zdravstvenu zaštitu pripadnika Oružanih snaga; inspekciju i nadzor nad obrambenim sustavom i spremnošću zapovjedništava, postrojbi i ustanova Oružanih snaga te financiranje obrane.

Ministarstvo sudjeluje s ministarstvom nadležnim za upravljanje državnom imovinom u poslovima upravljanja i raspolaganja dionicama i poslovnim udjelima trgovačkih društava koji čine državnu imovinu u vlasništvu Republike Hrvatske te u pogledu trgovačkih društava koja se pretežno bave djelatnostima iz područja propisane nadležnosti ovoga Ministarstva. Obavlja i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

Ministarstvo obavlja poslove propisane Zakonom o obrani (Narodne novine 33/02, 58/02, 76/07, 153/09, 73/13, 75/15 i 27/16) i Zakonom o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine 73/13, 75/15 i 50/16).

Zakonom o obrani uređeno je organiziranje za obranu i ostvarenje obrambene funkcije u Republici Hrvatskoj, obrambene nadležnosti tijela državne vlasti i državne uprave, demokratski nadzor, uporaba i korištenje Oružanih snaga Republike Hrvatske, upravljanje, rukovođenje i zapovijedanje u Oružanim snagama, obveze jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba te dužnosti i prava državljana u području obrane. Zakonom o dopuni Zakona o obrani (Narodne novine 27/16) propisano je da Oružane snage mogu pružati potporu policiji u zaštiti državne granice u skladu s posebnim zakonom kojim se uređuje nadzor državne granice. Odluku o potpori donosi Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra obrane, uz prethodnu suglasnost Predsjednice Republike Hrvatske i vrhovne zapovjednice Oružanih snaga.

Zakonom o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske uređena je služba u Oružanim snagama Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Oružane snage), prijam, raspored na ustrojbeni mjesta, činovi i promaknuća u činove, prava i odgovornosti, izdvajanje i prestanak službe te druga pitanja pripadnika Oružanih snaga. Služba u Oružanim snagama podrazumijeva obavljanje Ustavom Republike Hrvatske, zakonom i drugim propisima uređenih vojnih i drugih stručnih poslova koji se u oružanim snagama obavljaju kao služenje vojnog roka, dragovoljno vojno osposobljavanje, kadetska služba, djelatna vojna služba, služba pričuvnog sastava i služba državnih službenika i namještenika. Pripadnici Oružanih snaga su vojne osobe (djelatna vojna osoba, ročnik, kadet i pričuvnik) i državni službenici i namještenici. Zakonom o izmjenama Zakona o službi u oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine 50/16), prilagođena je dinamika izdvajanja određenih kategorija djelatnog vojnog osoblja stvarnim potrebama oružanih snaga, usklađena s financijskim, obučnim i drugim mogućnostima zadržavanja potrebnog osoblja te je uravnoteženo izdvajanje iz Oružanih snaga vojnika/mornara primljenih u djelatnu vojnu službu na neodređeno vrijeme.

Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva (Narodne novine 26/12, 112/12, 94/14, 93/15 i 2/17) je utvrđeno unutarnje ustrojstvo Ministarstva, nazivi upravnih organizacija i drugih ustrojstvenih jedinica, njihov djelokrug i način upravljanja te okvirni broj državnih službenika, namještenika i djelatnih vojnih osoba. Za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva do konca 2016. bile su ustrojene sljedeće unutarnje ustrojstvene jedinice: Kabinet ministra; Glavno tajništvo; Samostalni odjel za unutarnju reviziju; Samostalna služba za vojni zračni promet; Samostalna služba za odnose s javnošću i izdavaštvo; Samostalni sektor za javnu nabavu; Uprava za obrambenu politiku; Uprava za ljudske resurse; Uprava za materijalne resurse; Uprava za proračun, financije i informacijske sustave; Inspektorat obrane te Samostalni odjel za potporu Vojnom ordinarijatu u Republici Hrvatskoj.

Vojna sigurnosno - obavještajna agencija je ustrojstvena jedinica Ministarstva za planiranje i provođenje potpore Ministarstvu i Oružanim snagama Republike Hrvatske za izvršenje zadaća obrane opstojnosti, suvereniteta, neovisnosti i teritorijalne cjelovitosti Republike Hrvatske.

U okviru Ministarstva ustrojen je Glavni stožer Oružanih snaga kao združeno tijelo Oružanih snaga nadležno za pripremu, zapovijedanje, uporabu i korištenje Oružanih snaga. Ustroj Glavnog stožera propisuje Predsjednik Republike Hrvatske i vrhovni zapovjednik Oružanih snaga na prijedlog načelnika Glavnog stožera i uz suglasnost ministra obrane.

Od kolovoza 2015. Služba za informacijske sustave je izdvojena iz Uprave za proračun, financije i informacijske sustave, a ustrojen je Samostalni sektor za informacijske i komunikacijske sustave.

Okvirni broj državnih službenika, namještenika i djelatnih vojnih osoba potrebnih za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva, naveden je u tablici koja čini sastavni dio Uredbe.

Početakom 2016. Ministarstvo koje uključuje Oružane snage Republike Hrvatske je imalo 17 361 zaposlenika (14 937 djelatnih vojnih osoba te 2 424 državna službenika i namještenika). Koncem 2016. je imalo 17 217 zaposlenika (14 830 djelatnih vojnih osoba te 2 387 državnih službenika i namještenika).

Od 23. prosinca 2011. do 21. siječnja 2016. zakonski predstavnik Ministarstva bio je ministar Ante Kotromanović, od 22. siječnja do 20. listopada 2016., Josip Buljević, a nakon navedenog datuma, potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar Damir Krstičević.

Planiranje

Financijski plan Ministarstva za 2016. je iznosio 4.022.609.178,00 kn. Izmjenama i dopunama državnog proračuna za 2016. te preraspodjelama na temelju odluka ministra financija, financijski plan Ministarstva je smanjen za 40.000.000,00 kn ili 1,0 % te je iznosio 3.982.609.178,00 kn.

Financiranje rashoda za 2016. je planirano prihodima iz proračuna u iznosu 3.773.705.678,00 kn, pomoći u iznosu 108.475.000,00 kn, nefinancijske imovine u iznosu 50.575.000,00 kn, vlastite djelatnosti u iznosu 28.853.500,00 kn te prihodima za posebne namjene u iznosu 21.000.000,00 kn.

Rashodi u iznosu 3.982.609.178,00 kn su planirani za provedbu sljedećih sedam programa: Upravljanje i potpora osoblju u iznosu 2.463.412.718,00 kn ili 61,9 % planiranih rashoda i izdataka, Opremanje, modernizacija i izgradnja u iznosu 769.313.160,00 kn ili 19,3 % planiranih rashoda i izdataka, Obuka i logistička potpora oružanim snagama u iznosu 315.649.280,00 kn ili 7,9 % planiranih rashoda i izdataka, Komunikacijsko - informacijski sustavi i potpora u iznosu 186.970.135,00 kn ili 4,7 %, planiranih rashoda i izdataka, Korištenje oružanih snaga za pomoć civilnim institucijama i stanovništvu u iznosu 104.843.985,00,00 kn ili 2,6 % planiranih rashoda i izdataka, Mirovne misije u iznosu 81.886.900,00 kn ili 2,1% planiranih rashoda i izdataka te za Međunarodnu suradnju u iznosu 60.533.000,00 ili 1,5 % planiranih rashoda i izdataka.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2017. i 2018. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi za 2017. u iznosu 4.081.567.987,00 kn te za 2018. u iznosu 4.081.921.953,00 kn.

Financijski izvještaji

Ministarstvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su i dostavljeni nadležnim institucijama u propisanom roku sljedeći izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima po funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2016., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 4.070.731.087,00 kn, što je za 201.876.577,00 kn ili 3,8 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi za 2016. su ostvareni za 88.121.909,00 kn ili 2,2 % više od planiranih.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2015.	Ostvareno za 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna	3.969.176.163,00	3.757.084.086,00	94,7
2.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	29.447.812,00	19.093.990,00	64,8
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	59.286,00	0,00	-
4.	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna	112.836.102,00	236.234.335,00	209,4
5.	Prihodi od imovine	79.681.773,00	20.809.501,00	26,1
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	28.132.762,00	37.509.175,00	133,3
7.	Primici od zaduživanja	53.273.766,00	0,00	-
	Ukupno	4.272.607.664,00	4.070.731.087,00	95,3

Prihodi iz proračuna su ostvareni u iznosu 3.757.084.086,00 kn, što je 92,3 % ukupno ostvarenih prihoda. Ostvareni su za financiranje rashoda poslovanja u iznosu 3.479.953.602,00 kn i rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 277.130.484,00 kn.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija u iznosu 19.093.990,00 kn su u najvećem dijelu u iznosu 17.009.559,00 kn, ostvareni pružanjem usluga obuke inozemnih zračnih snaga.

Prihodi od pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu 236.234.335,00 kn su ostvareni od inozemnih vlada (Vlada SAD-a u materijalnim sredstvima kao što su helikopteri, vozila i drugo) te od ITF Enhancing Human Security (u nadogradnji za upravljanje zalihama fizičke sigurnosti) u iznosu 231.739.143,00 kn, međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU u iznosu 4.418.626,00 kn te od izvanproračunskih korisnika (Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za doprinose za polaznike stručnog osposobljavanja) u iznosu 76.566,00 kn.

Prihodi od imovine u iznosu 20.809.501,00 kn su ostvareni iz dobiti trgovačkih društava u javnom sektoru, a koriste se za potrebe modernizacije i djelovanja Oružanih snaga.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 37.509.175,00 kn su ostvareni prodajom građevinskih objekata (stanova u vlasništvu Republike Hrvatske koji su dani na upravljanje Ministarstvu) u iznosu 26.983.006,00 kn, prodajom zaliha neperspektivne vojne opreme i naoružanja u iznosu 6.863.784,00 kn te evidentiranjem danih donacija postrojenja i opreme u iznosu 3.662.385,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2016., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 4.072.552.871,00 kn, što je za 226.376.888,00 kn ili 5,3 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2015.	Ostvareno za 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	2.377.953.807,00	2.342.654.037,00	98,5
2.	Materijalni rashodi	1.145.398.905,00	1.097.169.343,00	95,8
3.	Financijski rashodi	45.265.926,00	30.755.316,00	67,9
4.	Naknade građanima i kućanstvima, na temelju osiguranja i druge naknade	6.875.684,00	6.562.572,00	95,4
5.	Ostali rashodi	80.196.976,00	37.649.912,00	46,9
6.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	643.238.461,00	538.676.691,00	83,7
7.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	0,00	19.085.000,00	-
	Ukupno	4.298.929.759,00	4.072.552.871,00	94,7
	Manjak prihoda i primitaka	26.322.095,00	1.821.784,00	6,9

Prema izvorima financiranja, rashodi i izdaci ostvareni za 2016. su financirani prihodima iz proračuna u iznosu 3.748.398.905,00 kn, od pomoći u iznosu 239.502.389,00 kn (u najvećem dijelu od pomoći Vlade SAD-a u helikopterima i pripadajućoj opremi), za posebne namjene (iz dobiti društva ograničene odgovornosti u kojem Ministarstvo ima udjel) u iznosu 38.674.112,00 kn, prodaje nefinancijske imovine (stanova i neperspektivne opreme i naoružanja) u iznosu 26.409.955,00 kn, vlastitim prihodima u iznosu 14.950.710,00 kn, prihodima od donacija u iznosu 3.662.385,00 kn te prihodima od pomoći Europske unije u iznosu 954.415,00 kn.

Ostvareni su za provedbu sljedećih programa: Upravljanje i potpora osoblju u iznosu 2.458.333.472,00 kn, Opremanje, modernizacija i izgradnja u iznosu 888.704.296,00 kn, Obuka i logistička potpora oružanim snagama u iznosu 302.493.428,00 kn, Komunikacijsko - informacijski sustavi i potpora u iznosu 179.636.482,00 kn, Korištenje oružanih snaga za pomoć civilnim institucijama i stanovništvu u iznosu 104.190.477,00 kn, Mirovne misije u iznosu 80.963.622,00 kn te za Međunarodnu suradnju u iznosu 58.231.094,00 kn.

Prema vrsti, vrijednosno značajniji rashodi i izdaci su ostvareni za zaposlene u iznosu 2.342.654.037,00 kn, što čini 57,5 % ukupnih rashoda i izdataka, materijalne rashode u iznosu 1.097.169.343,00 kn (26,9 %), za nabavu proizvedene dugotrajne imovine u iznosu 538.676.691,00 kn (13,2 %), ostale rashode u iznosu 37.649.912,00 kn (1,0 %) te za otplatu zajmova u iznosu 19.085.000,00 kn, što čini 0,5 % ukupnih rashoda i izdataka.

Rashodi za zaposlene su ostvareni manje za 35.299.770,00 kn ili 1,5 % u odnosu na rashode za zaposlene ostvarene za 2015. Odnose se na rashode za bruto plaće u iznosu 1.843.637.946,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 388.576.119,00 kn te na ostale rashode za zaposlene u iznosu 110.439.972,00 kn.

Rashodi za bruto plaće se odnose na plaće za redovan rad u iznosu 1.829.502.528,00 kn, plaće u naravi u iznosu 12.086.104,00 kn te na plaće za prekovremeni rad u iznosu 2.049.314,00 kn.

Ostali rashodi za zaposlene u iznosu 110.439.972,00 kn se odnose na jubilarne nagrade, otpremnine, naknade za bolest, invalidnost i smrtni slučaj te druge rashode za zaposlene.

Vrijednosno značajniji materijalni rashodi se odnose na rashode za usluge u iznosu 576.381.588,00 kn te materijal i energiju u iznosu 322.272.118,00 kn.

U okviru rashoda za usluge, vrijednosno značajniji rashodi se odnose na usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 273.803.531,00 kn, ostale usluge u iznosu 149.788.836,00 kn te na usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 84.436.300,00 kn.

Rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja se većim dijelom odnose na održavanja zrakoplova s naoružanjem i pripadajućom opremom, održavanja brodova i plovni objekata s pripadajućom opremom, održavanja borbenih vozila i pripadajuće opreme te na usluge tekućeg i investicijskog održavanja građevinskih objekata.

Rashodi za ostale usluge se većim dijelom odnose na usluge prehrane i smještaja djelatnika Ministarstva i Oružanih snaga Republike Hrvatske u iznosu 128.404.692,00 kn, te na usluge čišćenja, pranja i slično u iznosu 13.727.513,00 kn.

Rashodi za materijal i energiju se većim dijelom odnose na energiju u iznosu 132.368.550,00 kn, službenu, radnu i zaštitnu odjeću i obuću u iznosu 85.363.757,00 kn te materijal i dijelove za tekuće i investicijsko održavanje u iznosu 63.631.226,00 kn.

Vrijednosno značajniji ostali rashodi se odnose na naknade šteta na temelju sudskih presuda (zaposlenicima Ministarstva u iznosu 20.116.147,00 kn te pravnim i fizičkim osobama u iznosu 13.871.380,00 kn).

Vrijednosno značajniji rashodi za nabavu nefinancijske imovine se odnose na rashode za nabavu postrojenja i opreme u iznosu 459.918.560,00 kn (vojne opreme u iznosu 431.686.231,00 kn te uredske i ostale opreme u iznosu 28.232.329,00 kn) i na rashode za ulaganja u građevinske objekte u iznosu 71.975.174,00 kn (stambene u iznosu 43.912.782,00 kn, poslovne u iznosu 27.981.712,00 kn i ostale građevinske objekte u iznosu 80.680,00 kn).

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu 19.085.000,00 kn se odnose na otplatu glavnice robnog zajma za nabavu vojne opreme (oklopnih samohodnih haubica).

Manjak prihoda za 2016. je ostvaren u iznosu 1.821.784,00 kn. Iz prethodnih godina je prenesen višak prihoda u iznosu 100.131.295,00 kn te ukupni višak prihoda koncem 2016. raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 98.309.511,00 kn.

- Nabava elektroničkih navigacijskih karti

Na rashode za nabavu elektroničkih navigacijskih karti se odnose rashodi u iznosu 2.257,20 USD, u protuvrijednosti 15.971,00 kn. Sporazum za nabavu elektroničkih navigacijskih karata (dalje u tekstu: Sporazum) između Norveške hidrografske službe, upravitelja PRIMAR-a koji distribuira elektroničke navigacijske karte (dalje u tekstu: ENC) i Ministarstva obrane Republike Hrvatske je potpisan 7. studenoga 2016.

U točki 4. navedenog Sporazuma je, između ostaloga, navedeno da će Državni ured za reviziju u okviru godišnje financijske revizije Ministarstva obaviti reviziju ovog Sporazuma. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Ministarstva za 2016.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. U okviru navedene, obavljena je i revizija Sporazuma.

Ciljevi revizije Sporazuma bili su:

- utvrditi vode li se potpune, točne, pravodobne i prikladne računovodstvene evidencije te
- utvrditi odgovaraju li iznosi koji se plaćaju i broj krajnjih korisnika u računovodstvenim evidencijama mjesečnim i kvartalnim računima od Norveške hidrografske službe (NHS).

Revizijom je utvrđeno da Ministarstvo vodi zasebnu knjigu ulaznih računa u vezi s nabavom usluga iz Sporazuma.

Prema evidenciji u knjizi računa, za korištenje PRIMAR-ovih ENC-a, Norveška hidrografska služba je početkom prosinca 2016. ispostavila Ministarstvu račun u iznosu 2.257,20 USD (za četiri korisnika po 564,30 USD), odnosno 15.971,00 kn, koji dospijeva na plaćanje početkom siječnja 2017. Također je ispostavila račun za studeni 2016. u iznosu 108,00 USD i za prosinac 2016. u iznosu 108,00 USD, ukupno 216,00 USD za četiri end usera (računi za generiranje ključeva krajnjih korisnika). Navedeni račun je ispostavljen početkom siječnja 2017. Evidentiran je u poslovne knjige u 2017. Datum dospijeca plaćanja bio je početak veljače 2017.

Revizijom je utvrđeno da je Ministarstvo ustrojilo potpune, točne, pravodobne i prikladne računovodstvene evidencije. Nisu utvrđena odstupanja u iznosima koji se plaćaju i broju krajnjih korisnika u računovodstvenim evidencijama u odnosu na mjesečne i kvartalne račune Norveške hidrografske službe. Ministarstvo je pribavilo potpisane izjave korisnika o korištenju službenih elektroničkih navigacijskih karata i usluge WMS (Web Map Service) omogućene od strane PRIMAR-a. Potpisom Izjave korisnici su potvrdili da su upoznati s propisanim mjerama i standardima postupanja u vezi s korištenjem ENC-a, kao i zakonskim posljedicama u slučaju njihova nepridržavanja.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance, na dan 31. prosinca 2016., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 70.753.523.713,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2016.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2016.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	74.738.605.997,00	69.028.079.345,00	92,4
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	56.469.037.261,00	50.563.747.610,00	89,5
1.2.	Građevinski objekti	6.382.592.533,00	6.297.287.578,00	98,7
1.3.	Postrojenja i oprema	8.160.768.469,00	8.516.548.792,00	104,4
1.4.	Prijevozna sredstva	1.271.697.396,00	1.265.047.724,00	99,5
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	1.428.844.384,00	1.295.772.098,00	90,7
1.6.	Druga nefinancijska imovina	1.025.665.954,00	1.089.675.543,00	106,2
2.	Financijska imovina	1.600.143.900,00	1.725.444.368,00	107,8
2.1.	Novčana sredstva	4.257.742,00	4.855.775,00	114,0
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih, te za više plaćene poreze i ostalo	147.799.468,00	127.807.493,00	86,5
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	101.509.926,00	93.491.130,00	92,1
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	31.918.944,00	31.918.944,00	100,0
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	284.501.071,00	329.768.979,00	115,9
2.6.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	839.071.963,00	948.478.740,0	113,0
2.7.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	191.084.786,00	189.123.307,00	99,0
	Ukupno imovina	76.338.749.897,00	70.753.523.713,00	92,7
3.	Obveze	293.141.124,00	268.279.468,00	91,5
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	237.763.833,00	231.247.530,00	97,3
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	2.028.702,00	3.021.896,00	149,0
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	53.273.766,00	34.010.042,00	63,8
3.4.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	74.823,00	0,00	-
4.	Vlastiti izvori	76.045.608.774,00	70.485.244.244,00	92,7
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	76.338.749.898,00	70.753.523.712,00	92,7

Koncem 2016., vrijednost nefinancijske imovine je manja za 5.710.526.652,00 kn ili 7,6 % u odnosu na stanje iskazano početkom godine. Navedeno je rezultat povećanja vrijednosti zbog ulaganja u nefinancijsku imovinu izvršenih u 2015. i 2016., evidentiranih u poslovnim knjigama u 2016., ispravaka pogrešnih knjiženja, smanjenja vrijednosti zbog prijenosa tri vojne nekretnine Ministarstvu državne imovine te zbog obračuna ispravka vrijednosti nefinancijske imovine za 2016.

Početkom 2016. Ministarstvo je upravljalo s 227 nekretnina procijenjene vrijednosti 62.357.775.405,00 kn. Tijekom 2016., zbog prijenosa tri vojne nekretnine Ministarstvu državne imovine i ispravaka knjiženja smanjena je vrijednost vojnih nekretnina za 5.940.650.639,00 kn.

Evidentiranjem ulaganja izvršenih u 2015. i 2016. i ispravaka pogrešnih knjiženja povećana je vrijednost nefinancijske imovine za 115.628.387,00 kn. Obračunatim ispravkom vrijednosti za 2016. smanjena je vrijednosti vojnih nekretnina za 74.580.408,00 kn te koncem 2016. vrijednost 224 nekretnine kojima upravlja Ministarstvo iznosi 56.458.172.745,00 kn. Odnosi se na zemljište u iznosu 50.563.747.610,00 kn i na vojne građevinske objekte u iznosu 5.894.425.135,00 kn.

Ukupna vrijednost građevinskih objekata Ministarstva koncem 2016. je iznosila 6.297.287.578,00 kn (vojne nekretnine u iznosu 5.894.425.135,00 kn i ostale nekretnine, stanovi i drugo u iznosu 402.862.443,00 kn).

Vrijednost financijske imovine iskazane koncem 2016. je viša za 125.300.468,00 kn ili 7,8 % u odnosu na vrijednost početkom 2016. Vrijednosno značajnije su povećana potraživanja za prihode poslovanja i od prodaje nefinancijske imovine.

Financijska imovina u iznosu 1.725.444.368,00 kn se odnosi na potraživanja u iznosu 1.499.546.342,00 kn, rashode budućeg razdoblja u iznosu 189.123.307,00 kn (plaća za prosinac 2016. i naknade troškova zaposlenima, isplaćeno u siječnju 2017.), udjele u glavnici dva trgovačka društva u iznosu 31.918.944,00 kn te na novčana sredstva u iznosu 4.855.775,00 kn.

Potraživanja iskazana u financijskim izvještajima sa stanjem koncem 2016. u iznosu 1.499.546.342,00 kn su za 126.663.914,00 kn ili 9,2 % veća od potraživanja iskazanih sa stanjem koncem 2015., kada su iznosila 1.372.882.428,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu povećana su potraživanja od prodaje nefinancijske imovine za 109.406.777,00 kn ili 13,0 % i potraživanja za prihode poslovanja za 45.267.908,00 kn ili 15,9 %, a smanjena su potraživanja za depozite, jamčevne pologe, od zaposlenih, više plaćene poreze i ostalo za 19.991.975,00 kn ili 13,5 % i za dane zajmove za 8.018.796,00 kn ili 7,9 %.

Potraživanja u iznosu 1.499.546.342,00 kn se odnose na potraživanja za prodanu nefinancijske imovinu u iznosu 948.478.740,00 kn, prihode poslovanja u iznosu 329.768.979,00 kn, depozite, jamčevne pologe, od zaposlenih, više plaćene poreze i ostalo u iznosu 127.807.493,00 kn te za dane zajmove u iznosu 93.491.130,00 kn.

Potraživanja za prodanu nefinancijsku imovinu u iznosu 948.478.740,00 kn se odnose na potraživanja za stanove prodane na temelju odredbi Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (Narodne novine 27/91 33/92, 43/92, 69/92, 87/92, 25/93, 26/93, 48/93, 2/94, 44/94, 47/94, 58/95, 103/95, 11/96, 11/97, 76/96, 111/96, 11/97, 103/97, 119/97, 68/98, 163/98, 22/99, 96/99, 120/00, 94/01 i 78/02), u iznosu 846.318.864,00 kn, za stanove prodane na temelju Odluke o prodaji stanova u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo obrane (Narodne novine 116/11 i 28/15) u iznosu 91.256.296,00 kn te na potraživanja od kupaca stanova za kamate u iznosu 10.903.580,00 kn. Od ukupnih potraživanja za prodanu nefinancijsku imovinu na dospelu za naplatu se odnose potraživanja u iznosu 78.178.166,00 kn, a na nedospjela 870.300.574,00 kn.

Potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 329.768.979,00 kn se odnose na utužena potraživanja i potraživanja prijavljena u stečajnu masu u iznosu 160.187.291,00 kn, od proračuna u iznosu 129.587.503,00 kn, potraživanja za prihode od imovine (stanarine i zatezne kamate na stanarine) u iznosu 26.247.844,00 kn te za pružene usluge u iznosu 13.746.341,00 kn.

Potraživanja za depozite, jamčevne pologe, od zaposlenih, više plaćene poreze i ostalo u iznosu 127.807.493,00 kn se u najvećem dijelu, u iznosu 119.873.514,00 kn, odnose na potraživanja za dane predujmove za robe i usluge. Predujmovi su dani u prethodnim godinama. Koncem 2016. bilo je dospelu za pravdanje 94.041.143,00 kn, a nedospjelo 25.832.371,00 kn. Od dospelih, početkom 2017. opravdan je dio predujma u iznosu 36.768.000,00 kn, koji je koncem 2014. dan izvršitelju usluge remonta šest helikoptera u iznosu 38.800.000,00 kn.

Prema podacima iz Bilance za 2016., od ukupnih potraživanja u iznosu 1.499.546.342,00 kn, na dospelja se odnosi 275.673.957,00 kn (potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 191.087.361,00 kn, prodanu nefinancijsku imovinu u iznosu 78.178.166,00 kn te za dane zajmove u iznosu 6.408.430,00 kn), a na nedospjela 1.096.064.892,00 kn (potraživanja za prodanu nefinancijsku imovinu u iznosu 870.300.574,00 kn, prihode poslovanja u iznosu 138.681.618,00 kn te za dane zajmove u iznosu 87.082.700,00 kn).

Razlika u iznosu 127.807.493,00 kn do iznosa ukupnih potraživanja iskazanih u financijskim izvještajima i poslovnim knjigama Ministarstva sa stanjem koncem 2016. se odnosi na iznos depozita, jamčevnih pologa, potraživanja od zaposlenih, za više plaćene poreze i ostalo koji nisu predviđeni u obveznim analitičkim podacima Bilance. Od navedenih potraživanja u iznosu 127.807.493,00 kn, na dospelja se odnose potraživanja u iznosu 98.053.021,00 kn te koncem 2016. ukupna dospelja potraživanja iznose 373.726.978,00 kn.

Ukupne obveze na koncu 2016. su iznosile 268.279.468,00 kn, što je za 24.861.656,00 kn ili 8,5 % manje u odnosu na početak 2016. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu 231.247.530,00 kn, zajmove u iznosu 34.010.042,00 kn te za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 3.021.896,00 kn.

Početakom 2016. obveza za robni zajam za nabavu vojne opreme je iznosila 53.273.766,00 kn. Tijekom 2016. podmirena je obveza u iznosu 19.085.000,00 kn te koncem godine obveza za zajam iznosi 34.010.042,00 kn. Dospijeva na podmirenje početkom ožujka 2017. i početkom ožujka 2018.

Vrijednosno značajnije obveze za rashode poslovanja se odnose na obveze za zaposlene (obračunane plaće za prosinac 2016. isplaćene u siječnju 2017. i ostale obveze za zaposlene) u iznosu 185.969.770,00 kn te za materijalne rashode u iznosu 35.288.748,00 kn.

Prema podacima iz Bilance, od ukupnih obveza iskazanih sa stanjem koncem 2016., nedospjele su obveze u iznosu 258.696.907,00 kn (za zaposlene, zajmove i prema dobavljačima), a dospjele u iznosu 9.582.561,00 kn (prema dobavljačima).

II. REVIZIJA ZA 2016.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planiranim aktivnostima i namjenama
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji mogu imati značajan učinak na financijske izvještaje
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Ministarstva.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa, interni akti, odluke te druga dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz plana i prethodnog razdoblja, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u stručnim publikacijama, elektroničkim medijima i tisku. Provjerene su evidencije u poslovnim knjigama i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te unutarnjih akata. U pribavljanju revizijskih dokaza korištene su sljedeće metode: pregled i testiranje dokumentacije metodom slučajnog odabira, analitički postupci te razgovori sa zaposlenicima kako bi se pribavila obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2016.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: izvršenje naloga i preporuka danih u prošlim revizijama te planiranje, računovodstveno poslovanje, imovina, obveze, prihodi, rashodi i postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom za 2016. su utvrđene nepravilnosti i propusti u vezi s izvršenjem naloga i preporuka danih u prošlim revizijama, računovodstvenim poslovanjem i potraživanjima.

1. Izvršenje naloga i preporuka danih u prošlim revizijama

1.1. Državni ured za reviziju je u prošlim revizijama utvrdio određene nepravilnosti i propuste i Ministarstvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti i propusti ne bi ponavljali u daljnjem poslovanju.

U skladu s odredbom članka 14. stavka 6. Zakona o Državnom uredu za reviziju, Ministarstvo je dostavilo očitovanje s planom izvršenja naloga i preporuka koji sadrži aktivnosti, rokove i osobe odgovorne za izvršenje planiranih aktivnosti.

Revizijom za 2016. je utvrđeno prema kojim nalogima i preporukama je postupljeno te koji su u postupku izvršenja.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

- revizijom za 2015. je utvrđeno da popisom imovine i obveza sa stanjem na dan 31. prosinca 2015. nije obuhvaćena dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi iskazana u poslovnim knjigama Ministarstva u iznosu 1.428.844.384,00 kn; Revizijom za 2016. je utvrđeno da je popisom imovine sa stanjem na dan 31. prosinca 2016. obuhvaćena i dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi koja se odnosi na prijevozna sredstva u iznosu 1.219.939.747,00 kn i građevinske objekte u iznosu 75.832.351,00 kn te je postupljeno prema danom nalogu
- revizijom za 2015. je utvrđeno da potencijalne obveze na temelju sudskih sporova u tijeku u vezi s radnim odnosom nisu evidentirane u poslovnim knjigama na računu izvanbilančnih zapisa i da podaci o sudskim sporovima nisu dostavljeni Državnoj riznici Ministarstva financija; Revizijom za 2016. je utvrđeno da su potencijalne obveze na temelju sudskih sporova u tijeku u vezi s radnim odnosom evidentirane u poslovnim knjigama na računu izvanbilančnih zapisa; Državnoj riznici Ministarstva financija, dopisom iz siječnja 2017. su dostavljeni podaci o potencijalnim obvezama po sudskim sporovima; Prema podacima iz navedenog dopisa, potencijalne obveze po sudskim sporovima evidentirane sa stanjem na dan 31. prosinca 2016. iznose 129.975.377,00 kn.

Nalozi i preporuke u postupku izvršenja:

- revizijama za 2013., 2014. i 2015. je naložen obračun ispravka vrijednosti dugotrajne vojne opreme po stopama koje odredi čelnik Ministarstva; Revizijom za 2016. je utvrđeno da je u listopadu 2016. ministar donio Odluku o utvrđivanju ispravka vrijednosti dugotrajne vojne opreme;

Prema navedenoj Odluci, godišnja stopa ispravka vrijednosti dugotrajne vojne opreme je 0,0 %; U točki III. Odluke je navedeno da će se s provedbom odredbi ove Odluke započeti nakon ispunjenje potrebnih uvjeta utvrđenih revidiranim Akcijskim planom za prilagodbu materijalnog knjigovodstva Ministarstva obrane odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu

- revizijama za 2013., 2014. i 2015. naloženo je poduzimanje mjera za učinkovito i racionalno upravljanje nekretninama (prodaja stanova, stupanje u posjed bespravno korištenih nekretnina, rješavanje imovinsko - pravnih odnosa i upis vlasništva) i predavanje neperspektivnih vojnih nekretnina Državnom uredu za upravljanje državnom imovinom (DUUDI), odnosno Ministarstvu državne imovine, u skladu s odredbama Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 94/13 i 18/16); Odlukom Vlade Republike Hrvatske o prodaji stanova u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo obrane (Narodne novine 28/15), utvrđeni su uvjeti i način prodaje stanova u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo, a koji nisu predmetom prodaje po drugim propisima; Točkom V. Odluke propisano je da će se stanovi za koje korisnici nisu podnijeli zahtjeve za otkup stana u roku određenim navedenom Odlukom, odnosno do 30. lipnja 2015., prenijeti na upravljanje i raspolaganje DUUDI-u; U cilju realizacije naprijed navedenog, radi dogovora o primopredaji dokumentacije, predmeta kao i dinamike fizičke primopredaje na terenu, Ministarstvo je DUUDI-u uputilo pozive na dva radna sastanka koji su se trebali održati u 2015.; Sastanak je održan u veljači 2016. na kojem su dogovoreni detalji vezani uz početak primopredaje stanova, koja je trebala započeti početkom travnja 2016., preuzimanjem pripremljene vlasničke i financijske dokumentacije te sudskih predmeta i predmeta korisnika otvorenih po zahtjevima za stambeno zbrinjavanje, odnosno preuzimanjem na terenu; Tijekom 2016. nije bilo prijenosa stanova, garaža i poslovnih prostora na upravljanje Ministarstvu državne imovine; Odredbom stavka 2. članka 189. Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva obrane (Narodne novine 2/17), propisano je da poslovi koji se odnose na prodaju i postupke za stanove, garaže i poslovne prostore te njihovu naplatu, evidenciju i materijalno knjigovodstvo i državni službenici koji su raspoređeni u tim ustrojstvenim jedinicama nastavljaju s obavljanjem tih poslova do njihova izdvajanja iz Ministarstva obrane; Odredbom stavka 3. spomenutog članka propisano je da poslove i dokumentaciju iz stavka 2. ovoga članka, državne službenike zatečene na tim poslovima te financijska sredstva razmjerno preuzetim poslovima preuzima Ministarstvo državne imovine, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ove Uredbe, odnosno do 12. siječnja 2018.

Prema hodogramu izdvajanja (koji je prilog Bilješci sa sastanka predstavnika Ministarstva i Ministarstva državne imovine, održanog koncem veljače 2017.), aktivnosti u vezi s preseljenjem arhive, tekućih predmeta, opreme te djelatnika i informatičke opreme iz Ministarstva u Ministarstvo državne imovine, trebalo je započeti početkom ožujka 2017., a završiti do konca prosinca 2017.; Ministarstvo je provodilo određene pripremne aktivnosti. Kadrovski su popunjeni odjeli predviđeni za izdvajanje Ministarstvu državne imovine i imenovan koordinator za navedene odjele. Revizijom za 2016. je utvrđeno da je početkom 2016. Ministarstvo upravljalo s 227 vojnih nekretnina, od kojih se za potrebe Ministarstva koristi 181 nekretnina;

Tijekom 2016., predane su na upravljanje Ministarstvu državne imovine tri nekretnine te koncem 2016., Ministarstvo upravlja s 224 nekretnine;

Početakom 2016. Ministarstvo je upravljalo s 2 253 stana; Tijekom 2016. na temelju postupka utvrđenja vlasništva upisan je jedan stan, Ministarstvu hrvatskih branitelja je predano 46 stanova (ostalo za predati još dva stana), prodan je 241 stan i brisano je iz evidencije pogrešno evidentiranih osam stanova te je koncem 2016. Ministarstvo raspolagalo s 1 959 stanova; Od navedenih, na službene stanove se odnosi 177, a 1 782 stana, u skladu s odlukom Vlade Republike Hrvatske Ministarstvo treba predati Ministarstvu državne imovine;

Koncem 2016., od 177 službenih stanova iznajmljen je djelatnim vojnim osobama, dužnosnicima i državnim službenicima 121 stan, a 56 stanova je prazno; Od 1 782 stana namijenjena za prijenos Ministarstvu državne imovine, prazno je 188 stanova; Ukupno su koncem 2016. bila prazna 244 stana;

Početakom i koncem 2016. Ministarstvo upravlja sa šest poslovnih prostora; Tri poslovna prostora koristi Ministarstvo, a tri je namijenjeno za predaju na upravljanje Ministarstvu državne imovine; Vrijednost poslovnih prostora koja je početkom godine iznosila 4.015.744,00 kn, umanjena je za obračunani ispravak vrijednosti za 2016. u iznosu 50.197,00 kn te koncem 2016. iznosi 3.965.547,00 kn;

Početakom i koncem 2016. Ministarstvo je upravljalo s 26 garaža, od kojih su 19 službene garaže Ministarstva, a sedam garaža je namijenjeno za predaju na upravljanje Ministarstvu državne imovine;

Prema Zapisniku popisnog povjerenstva za popis stanova, garaža i poslovnih prostora sa stanjem 31. prosinca 2016., za pojedine stanove je potrebno upotpuniti vlasničku dokumentaciju, nastaviti s postupkom upisa u zemljišne knjige, utvrditi korisnike i identificirati pojedine nekretnine, urediti službene stanove te predati neperspektivne nekretnine Ministarstvu državne imovine i Ministarstvu branitelja

- revizijom za 2015. je utvrđeno da su koncem 2015. dospjela potraživanja iznosila 308.353.445,00 kn; Vrijednosno značajnija potraživanja odnosila su se na dane predujmove u iznosu 96.973.649,00 kn, utužene dužnike u iznosu 71.679.216,00 kn te na prodanu imovinu (stanove) u iznosu 67.876.389,00 kn; Koncem 2016. dospjela potraživanja iznose 373.726.978,00 kn; U odnosu na stanje koncem 2015., viša su za 65.373.533,00 kn ili 21,2 %; Vrijednosno su značajnija potraživanja od utuženih dužnika u iznosu 137.893.588,00 kn, za dane predujmove za robe i usluge u iznosu 94.041.142,00 kn te za prodanu imovinu (stanove) u iznosu 66.964.848,00 kn; Dužnicima su upućivani pozivi za plaćanje, opomene te zakonima predviđene mjere naplate; Do svibnja 2017., vrijednosno značajnije je opravdano potraživanje za dane predujmove za robe i usluge (remont helikoptera) u iznosu 36.768.000,00 kn i pojedina potraživanja za predujmove zaposlenima za službena putovanja u inozemstvo. Koncem 2016. i dalje su značajna dospjela nenaplaćena potraživanja
- revizijama 2013., 2014. i 2015. je utvrđeno da pomoćne knjige imovine, u pojedinim slučajevima nisu ustrojene na način propisan odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te ne osiguravaju cjelovite podatke za potrebe nadzora i praćenja poslovanja; Također, do konca 2016. nisu usklađene analitičke i sintetičke evidencije potraživanja za najam stanova te potraživanja za stanove prodane na obročnu otplatu (stari otkup) koje se vode u različitim, nepovezanim informacijskim sustavima;

Analitička evidencija navedenih potraživanja vodi se u pomoćnoj knjizi u nadležnosti Sektora za nekretnine, graditeljstvo i zaštitu okoliša u informacijskom sustavu upravljanja nekretninama ISUN, a sintetička evidencija vodi se u glavnoj knjizi u nadležnosti Sektora za financije i računovodstvo u informacijskom sustavu ARGOSY; Ministarstvo je od 2012. do 2016. donosilo i revidiralo Akcijske planove s ciljem otklanjanja nepravilnosti vezanih uz dugogodišnju neusklađenost analitičkih i sintetičkih evidencija navedenih potraživanja;

Do konca 2016. provedeno je usklađenje potraživanja za stanove prodane na obročnu otplatu temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o prodaji stanova u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo obrane (novi otkup); U tijeku je usklađenje potraživanja za najam stanova i donošenje prijedloga odluka za otpis zastarjelih i nenaplativih potraživanja; Usklađenje potraživanja za stanove prodane na obročnu otplatu (stari otkup) do konca 2016. nije započelo; Prodajom te predajom stanova u najmu Ministarstvu državne imovine osigurat će se uvjeti da se analitička evidencija potraživanja za najam službenih stanova i službenih garaža preda u nadležnost Sektora za financije i računovodstvo i vodi u informacijskom sustavu ARGOSY, čime će se ujedno ostvariti povezanost analitičke i sintetičke evidencije navedenih potraživanja;

Odlukom ministra o donošenju Izmjene Revidiranog Akcijskog plana iz 2016., (veljača 2017.), utvrđen je krajnji rok za otklanjanje neusklađenosti analitičkih i sintetičkih evidencija navedenih potraživanja do konca 2017.;

Od preostalih aktivnosti predviđenih akcijskim planovima donesenim u prethodnim godinama, do konca 2016. nije doneseno sljedeće: uputa o načinu provedbe jednoznačne identifikacije i označavanja pojedinačne dugotrajne nefinancijske imovine, odluka o metodologiji procjene knjigovodstvene vrijednosti dugotrajne i kratkotrajne nefinancijske imovine, uputa o načinu razvrstavanja nefinancijske imovine prema knjigovodstvenim kriterijima podjele imovine na dugotrajnu i kratkotrajnu te na vojnu i nevojnu imovinu; Također nije donesena Uputa o knjigovodstvu dugotrajne i kratkotrajne nefinancijske imovine u skladu s odredbama važećeg Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu; Nije osigurana informatička podrška za uvođenje novih funkcionalnosti za ustrojavanje evidencije te praćenja stanja i kretanja dugotrajne i kratkotrajne nefinancijske imovine;

Revidiranim Akcijskim planom za prilagodbu materijalnog knjigovodstva (osim nekretnina) odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je donesen u veljači 2017., produljeni su rokovi izvršenja preostalih aktivnosti, najkasnije do konca siječnja 2020.;

Revizijom za 2016. je utvrđen napredak u učinkovitosti izvršavanja poslova iz djelokruga Ministarstva, uz unapređenje informatičke potpore te implementaciju novih funkcionalnosti za područje financija. Navedeno se odnosi na obračun sudskih presuda u IS ARGOSY koja uključuje obračun i plaćanje doprinosa na plaću temeljem sudskih presuda naplaćenim u ovršnim postupcima, informatizaciju postupka nabave i kadrovskih evidencija te na integraciju IS ARGOSY sa sustavima personalnog upravljanja (IS-PU), Registrom zaposlenih u javnom sektoru (RegZap) i Centralnim obračunom plaće (COP) s ciljem povećanja stupnja automatizacije postupka obračuna i isplate plaća te eliminacije duplog unosa istovjetnih podataka.

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

1.2. *Ministarstvo prihvaća nalaz u vezi s učinkovitim i racionalnim upravljanjem nekretninama i predajom neperspektivnih vojnih nekretnina Ministarstvu državne imovine. U očitovanju je navedeno da su u tijeku pripremne aktivnosti za stvaranje preduvjeta za prijenos nekretnina, u skladu s člankom 189. stavkom 2. Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva obrane.*

2. Računovodstveno poslovanje

2.1. Ministarstvo je u obvezi primjenjivati proračunsko računovodstvo u skladu s odredbama Zakona o proračunu i provedbenim propisima.

Do konca 2016. evidentiranje poslovnih promjena u pomoćnim knjigama materijalnog knjigovodstva i skladišnim evidencijama se obavljalo u okviru više međusobno nepovezanih informacijskih sustava koji nisu povezani s glavnom knjigom. Knjiga nekretnina se vodi u informacijskom sustavu Digitalni katastar (vojne nekretnine) i Informacijskom sustavu upravljanja nekretninama - ISUN (stanovi, garaže i poslovni prostori). Knjiga materijalne imovine se vodi u informacijskom sustavu LAUS-ISMK, a skladišne evidencije prijema materijalne imovine s tržišta i daljnjeg kretanja unutar ustrojstvenih jedinica Ministarstva, djelomično se vode u informacijskom sustavu MEV (Materijalne evidencije), a dio se vodi ručno. Evidentiranje materijalne imovine u glavnoj knjizi se obavlja u informacijskom sustavu ARGOSY. S obzirom na to da glavna knjiga nije programski povezana s pomoćnim knjigama i da veći broj nepovezanih informacijskih sustava ne podržava istovrsni knjigovodstveni pristup u evidentiranju i praćenju stanja i kretanja dugotrajne i kratkotrajne imovine, podaci iskazani u pomoćnim knjigama i glavnoj knjizi nisu usklađeni.

Također, nisu usklađene analitičke i sintetičke evidencije potraživanja za najam stanova te potraživanja za stanove prodane na obročnu otplatu sukladno Zakonu o otkupu stanova na kojima postoji stanarsko pravo (stari otkup).

Prema odredbi članka 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15 i 87/16), pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti pomoćne knjige imovine za potrebe nadzora i praćenja poslovanja po vrsti, količini i vrijednosti. Također, nalaže uskladiti analitičke i sintetičke evidencije potraživanja za najam stanova i potraživanja za stanove prodane na obročnu otplatu (stari otkup) u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Nabava i evidentiranje vojne nekretnine i infrastrukture

Vlada Republike Hrvatske je u siječnju 2013. donijela Odluku o davanju na korištenje i upravljanje nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstvu pomorstva, prometa i infrastrukture, radi predaje u posjed koncesionaru za izgradnju novog putničkog terminala u Zagrebu.

Kako se na području izgradnje novog putničkog terminala nalazila infrastruktura za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske, navedenu infrastrukturu bilo je potrebno izmjestiti na novu lokaciju.

Zaključkom Vlade Republike Hrvatske iz siječnja 2013., Zračna luka Zagreb d.o.o. je u obvezi izvršiti prijenos zemljišta u vlasništvo Republike Hrvatske bez naknade za izgradnju novog kompleksa za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske.

U veljači 2013. između Ministarstva i Zračne luka Zagreb d.o.o. je zaključen Sporazum o uređenju međusobnih odnosa (dalje u tekstu: Sporazum). U Sporazumu je navedeno da postupke odabira ponuda za usluge projektiranja i nadzora te za izvođenje radova izgradnje kompleksa, provodi Ministarstvo.

Također je navedeno da Ministarstvo dostavlja na plaćanje Zračnoj luci Zagreb d.o.o. ovjerene račune i situacije za izvršene usluge i izvedene radove te da je potrebno radove izgradnje novoga kompleksa završiti do konca 2013.

Ministarstvo je ugovore o izvođenju radova zamjenske infrastrukture i izgradnje zamjenskog kompleksa (hangara i zapovjedno - smještajne zgrade) zaključilo koncem 2013. i početkom 2014., s dva izvoditelja radova. Ugovoreni su radovi u iznosu 78.344.742,00 kn. Osim navedenih, s više izvršitelja su ugovorene usluge projektiranja i nadzora u ukupnom iznosu 2.125.468,00 kn. Ukupno su ugovoreni radovi i usluge u iznosu 80.470.210,00 kn. Dodacima ugovora rok završetka radova produljen je do konca ožujka 2016.

Prema okončanim situacijama, radovi izgradnje infrastrukture su završeni do konca rujna 2015., a radovi izgradnje zamjenskog kompleksa (hangara i zapovjedno-smještajne zgrade) su završeni koncem prosinca 2016.

Izvođači radova su do konca 2016. ispostavili situacije za radove u iznosu 63.467.847,00 kn, a izvršitelji usluga projektiranja i nadzora račune i iznosu 476.656,00 kn, što je ukupno 63.944.503,00 kn, odnosno 80.047.310,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. U skladu s ugovorima, obveze prema izvršiteljima usluga i izvođačima radova podmirila je Zračna luka Zagreb d.o.o. Obvezu za porez na dodanu vrijednost na građevinske radove i usluge u iznosu 16.102.807,00 kn Zračna luka Zagreb d.o.o. podmirila je u rujnu 2017.

Ustrojstvene jedinice Ministarstva nadležne za graditeljstvo i infrastrukturu nisu ustrojstvenoj jedinici za proračun i financije dostavile potrebnu dokumentaciju te u poslovnim knjigama nisu evidentirani poslovni događaji u vezi sa zamjenskim zemljištem, izgradnjom zamjenske infrastrukture i kompleksa.

Navedeno nije u skladu s odredbom članka 4. stavke 2. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojom je propisano da su proračun i proračunski korisnici obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Posljedica navedenog propusta je nepotpunost podataka u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima.

U cilju realnog iskazivanja vrijednosti imovine u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, Državni ured za reviziju nalaže evidentirati poslovne događaje u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

2.2. Ministarstvo prihvaća nalaz u vezi s ustrojavanjem pomoćne knjige materijalne imovine za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Materijalno knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine i kratkotrajne imovine (osim nekretnina) Ministarstva vodi se u pomoćnoj knjizi materijalne imovine u informacijskom sustavu LAUS-ISMK po vrsti, količini, lokaciji i vrijednosti. Zbog nepovezanosti informatičkih sustava glavne knjige ARGOSY, knjige materijalne imovine LAUS-ISMK te neodgovarajućeg sadašnjeg rješenja evidencije i praćenja stanja i vrijednosti materijalne imovine, podaci o vrijednosti imovine iskazani u pomoćnoj knjizi materijalne imovine nisu usklađeni s podacima u glavnoj knjizi.

U veljači 2017. donesena je Odluka o prihvaćanju Izvješća o izvršenju aktivnosti Revidiranog Akcijskog plana za prilagodbu materijalnog knjigovodstva Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske (osim nekretnina) s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu na dan 31. prosinca 2016. i usvajanju produljenja rokova preostalih aktivnosti. Također, u svibnju 2017. donesena je Odluka o osnivanju Radne skupine za izradu prijedloga provedbenih preduvjeta za uvođenje novih modula u informacijskom sustavu za upravljanje financijama i proračunom (ARGOSY) radi prilagodbe materijalnog knjigovodstva Ministarstva (osim nekretnina) s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Navedenim odlukama utvrđene su aktivnosti koje će omogućiti praćenje stanja i kretanja dugotrajne i kratkotrajne imovine te usklađivanje pomoćne knjige materijalne imovine s glavnom knjigom.

Ministarstvo prihvaća nalaz koji se odnosi na usklađenje analitičke i sintetičke evidencije potraživanja za najam stanova te potraživanja za stanove prodane na obročnu otplatu (stari otkup), kako je propisano odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Postupci usklađenja su u tijeku, a podnose se i tužbe protiv dužnika radi naplate dospjelih potraživanja te se pripremaju odluke za otpis zastarjelih potraživanja na temelju očitovanja Državnog odvjetništva Republike Hrvatske.

Ministarstvo prihvaća nalog u vezi s evidentiranjem poslovnih događaja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. U očitovanju se navodi da će tijekom 2017. u svojim poslovnim knjigama evidentirati poslovni događaj u vezi sa zamjenom zemljišta, izgradnjom zamjenske infrastrukture i zamjenskog kompleksa u zrakoplovnoj bazi Pleso.

3. Potraživanja

- 3.1. Koncem 2016. potraživanja su iznosila 1.499.546.342,00 kn, što je za 126.663.914,00 kn ili 9,2 % više od potraživanja iskazanih koncem 2015., kada su iznosila 1.372.882.428,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu povećana su potraživanja od prodaje nefinancijske imovine za 109.406.777,00 kn ili 13,0 % i potraživanja za prihode poslovanja za 45.267.908,00 kn ili 15,9 %. Smanjena su potraživanja za depozite, jamčevne pologe, od zaposlenih, više plaćene poreze i ostalo za 19.991.975,00 kn ili 13,5 % i dane zajmove za 8.018.796,00 kn ili 7,9 %.

Od ukupnih potraživanja evidentiranih koncem 2016., za naplatu su dospjela potraživanja u iznosu 373.726.978,00 kn, od kojih su vrijednosno značajnija potraživanja od utuženih dužnika u iznosu 137.893.588,00 kn, za dane predujmove za robe i usluge u iznosu 94.041.142,00 kn te za prodanu imovinu (stanove) u iznosu 66.964.848,00 kn.

Do svibnja 2017., vrijednosno značajnije je pravdano potraživanje za dane predujmove za robe i usluge (remont helikoptera) u iznosu 36.768.000,00 kn i pojedina potraživanja za predujmove zaposlenima za službena putovanja u inozemstvo. Tijekom 2016. dužnicima su upućene opomene, pozivi za usklađenje te Državnom odvjetništvu prijedlozi za utuženje. S obzirom na visinu potraživanja, poduzete mjere naplate koje su se provodile tijekom 2016. i dalje nisu bile dovoljno učinkovite.

Osim navedenih, u okviru izvanbilančne evidencije evidentirana su potraživanja od 50 dobavljača za predujmove dane od 1995. do 1999. za robe i usluge u iznosu 9.365.167,00 kn. Za rješavanje navedenih potraživanja, koncem studenog 2016. imenovani su Radna skupina i Povjerenstvo za rješavanje otvorenih potraživanja za predujmove za robe i usluge isplaćene u prethodnom razdoblju (dalje u tekstu: Povjerenstvo). Obveze Radne skupine su bili kompletirati raspoloživu dokumentaciju vezanu uz isplaćene predujmove te snimiti stanje, pribaviti nedostajuću dokumentaciju kojom se dokazuje prijam ugovorenih isporuka od dobavljača. Obveze su također bile, analizirati mogućnosti utvrđivanja prijama isporuke terenskim izvidom, obaviti terenski izvid i utvrditi prijam ugovorene isporuke, izraditi pojedinačne zapisnike o utvrđenim primljenim isporukama na temelju raspoložive dokumentacije i terenskog izvida, dostaviti zapisnike o primljenim isporukama s raspoloživom dokumentacijom Sektoru za financije i računovodstvo, izraditi zapisnike s popisom neutvrđenih stanja isporuka te upoznati Povjerenstvo o prikupljenoj dokumentaciji i zapisnicima s popisom neutvrđenih stanja isporuka. Obveze Povjerenstva su bile izraditi prijedlog odluke potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra obrane za otpis danih predujmova, na temelju zapisnika s popisom neutvrđenih stanja isporuka u skladu s propisima koji uređuju zastaru i otpis zastarjelih potraživanja ili na temelju pravomoćnog rješenja o zaključenju stečajnog postupka nad pravnom osobom, odnosno na temelju pravomoćnog rješenja o brisanju pravne osobe iz sudskog registra. Obveza čelnika Povjerenstva bila je dostaviti ministru pisano izvješće o izvršenim zadacima do 19. prosinca 2016.

Članovi Radne skupine i Povjerenstva nisu obavili povjerene im zadaće te je u svibnju 2017. ponovo imenovana Radna skupina i Povjerenstvo s istim zadacima. Rok do kojega je čelnik Povjerenstva obvezan dostaviti ministru pisano izvješće o obavljenim zadaćama, prolongiran je do konca listopada 2017.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimanje učinkovitijih mjera naplate dospjelih potraživanja te prikupljanje potrebne dokumentacije za rješavanje potraživanja evidentiranih u izvanbilančnoj evidenciji.

- 3.2. *Ministarstvo prihvaća nalaz u vezi s poduzimanjem učinkovitijih mjera naplate dospjelih potraživanja i rješavanjem potraživanja evidentiranih u izvanbilančnoj evidenciji. Nastavlja slati opomene, izvode otvorenih stavaka te pokreće postupke utuženja, s ciljem naplate dospjelih potraživanja.*

U okviru Akcijskog plana otklanjanja nepravilnosti utvrđenih nalazom Državnog ureda za reviziju za 2010., za utvrđivanje stanja potraživanja za stanarine i garažnine te stanja potraživanja s temelja obročne otplate prodaje stanova, provode se aktivnosti naplate dospjelih potraživanja za najam stanova te potraživanja s osnova obročne otplate prodaje stanova, koje se odnose na slanje opomena, pokretanje postupaka utuženja dužnika za dospjela potraživanja te pripremu odluka za otpis mogućih zastarjelih potraživanja.

Nadalje, u tijeku je rješavanje otvorenih potraživanja za predujmove za robe i usluge isplaćene u ranijem razdoblju, a vezano za pribavljanje nedostajuće dokumentacije kojom se dokazuje prijam ugovorenih isporuka dobavljača. Rok izvršenja zadaća koje su utvrđene Odlukom o osnivanju Radne skupine i Povjerenstva za rješavanje otvorenih potraživanja za predujmove za robu i usluge isplaćene u ranijem razdoblju (22. svibnja 2017.) je listopad 2017.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Ministarstva za 2016. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - za nepravilnosti koje su utvrđene revizijom za 2013., 2014. i 2015., a odnose se na upravljanje imovinom, neusklađenost podataka evidentiranih u analitičkim evidencijama i glavnoj knjizi te na naplatu dospjelih potraživanja u 2016., u tijeku su postupci za njihovo otklanjanje, ali s obzirom na višekratno produljenje rokova u kojima je utvrđene nepravilnosti trebalo otkloniti, poduzete mjere nisu bile dovoljno učinkovite (točka 1. Nalaza)
 - revizijom za 2016. je utvrđeno da pojedine evidencije imovine u pomoćnim i glavnoj knjizi nisu usklađene; Također, nadležnoj službi Ministarstva nije dostavljena dokumentacija te u poslovnim knjigama nisu evidentirani poslovni događaji u vezi sa zamjenskim zemljištem, izgradnjom zamjenske infrastrukture i kompleksa (hangara i zapovjedno-smještajne zgrade) koju je financirala Zračna luka Zagreb d.o.o.; Vrijednost izvedenih građevinskih radova i usluga je 79.811.465,00 kn; Posljedica navedenog propusta je nepotpunost podataka u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima u 2016. (točka 2. Nalaza)
 - koncem 2016. dospjela potraživanja su evidentirana u iznosu 373.726.978,00 kn i u odnosu na evidentirana koncem 2015., viša su za 65.373.533,00 kn; Poduzete mjere naplate dospjelih potraživanja tijekom 2016. nisu bile dovoljno učinkovite; Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja evidentirana koncem 2016. se odnose na utužene dužnike u iznosu 137.726.978,00 kn, za dane predujmove za robu i usluge u iznosu 94.041.142,00 kn te za prodanu imovinu (stanove) u iznosu 66.964.848,00 kn; Osim navedenih, u okviru izvanbilančne evidencije evidentirana su potraživanja od 50 dobavljača za predujmove dane od 1995. do 1999. za robe i usluge u iznosu 9.365.167,00 kn; Radna skupina i Povjerenstvo koji su imenovani za prikupljanje dokumentacije te podnošenje izvješća vezano uz rješavanje navedenih potraživanja nije obavila zadaće do konca 2016, zbog čega su ponovo imenovani Radna skupina i Povjerenstvo, s istim zadaćama te rokom izvršenja do listopada 2017. (točka 3. Nalaza)

4. Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove u vezi s planiranjem razvitka sustava obrane, izrade i usklađivanja planova obrane i planova za druge izvanredne okolnosti, procjenom ratnih i drugih opasnosti, ustrojavanjem, opremanjem, naoružanjem i razvitkom Oružanih snaga Republike Hrvatske, upravljanjem i raspolaganjem imovinom koja mu je povjerena, sustavom vojne izobrazbe, mjerama sigurnosti i zaštite tajnih podataka obrane, organiziranjem posebnih veza za rukovođenje, planiranjem i izradom mjera mobilizacije i pripravnosti, popunom i mobilizacijom oružanih snaga, tijela i organizacija, vojnim školstvom, vojnim sanitetom, statusnim i drugim pitanjima vojnih osoba, sustavom financiranja obrane, inspekcijskim poslovima obrane te drugim poslovima. Početkom 2016. Ministarstvo je imalo 17 361 zaposlenika, a koncem 2016. je imalo 17 217 zaposlenika. Od 23. prosinca 2011. do 21. siječnja 2016., zakonski zastupnik bio je ministar Ante Kotromanović. Od 22. siječnja do 20. listopada 2016. zakonski zastupnik bio je ministar Josip Buljević, a nakon navedenog datuma zakonski zastupnik je potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar Damir Krstičević. Ukupni prihodi u 2016. su ostvareni u iznosu 4.070.731.087,00 kn. Odnose se na prihode iz proračuna u iznosu 3.757.084.086,00 kn, pomoći iz inozemstva u iznosu 236.234.335,00 kn, prodaje nefinancijske imovine u iznosu 37.509.175,00 kn, od imovine u iznosu 20.809.501,00 kn, te na prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga u iznosu 19.093.990,00 kn. Ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 4.072.552.871,00 kn. Odnose se na rashode za zaposlene u iznosu 2.342.654.037,00 kn, materijalne rashode u iznosu 1.097.169.343,00 kn, za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 538.676.691,00 kn, ostale rashode u iznosu 37.649.912,00 kn financijske rashode u iznosu 30.755.316,00 kn, izdatke za financijsku imovinu i otplatu zajmova u iznosu 19.085.000,00 kn te na rashode za naknade građanima i kućanstvima u iznosu 6.562.572,00 kn. Ukupna potraživanja koncem 2016. su iznosila 1.499.546.342,00 kn. Odnose se na potraživanja za prodanu nefinancijske imovinu u iznosu 948.478.740,00 kn, prihode poslovanja u iznosu 329.768.979,00 kn, depozite, jamčevne pologe, od zaposlenih, više plaćene poreze i ostalo u iznosu 127.807.493,00 kn te na potraživanja za dane zajmove u iznosu 93.491.130,00 kn. Od ukupnih potraživanja evidentiranih koncem 2016., za naplatu su dospjela potraživanja u iznosu 373.726.978,00 kn, a vrijednosno su značajnija potraživanja od utuženih dužnika u iznosu 137.893.588,00 kn, za dane predumove za robe i usluge u iznosu 94.041.142,00 kn, te za prodanu imovinu (stanove) u iznosu 66.964.848,00 kn. Ukupne obveze na koncu 2016. su iznosile 268.279.468,00 kn, što je za 24.861.656,00 kn ili 8,5 % manje u odnosu na početak 2016. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu 231.247.530,00 kn, zajmove u iznosu 34.010.042,00 kn te za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 3.021.896,00 kn. Na nedospjele se odnose obveze u iznosu 258.696.907,00 kn, a na dospjele u iznosu 9.582.561,00 kn. Prema izvješću o javnoj nabavi, u 2016. je zaključeno 200 ugovora i 192 okvirna sporazuma, kojima je ugovorena nabava roba, radova i usluga u vrijednosti 1.044.743.427,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost. Na temelju otvorenih postupaka javne nabave je zaključeno 32 ugovora i 16 okvirnih sporazuma o nabavi roba, radova i usluga u vrijednosti 31.702.202,00 kn. Na temelju ograničenih postupaka javne nabave je zaključeno 20 ugovora i 93 okvirna sporazuma o nabavi roba, radova i usluga u vrijednosti 215.018.288,00 kn. Na temelju pregovaračkog postupka javne nabave bez prethodne objave, zaključeno je 38 ugovora o nabavi roba, radova i usluga u vrijednosti 166.913.696,00 kn. Na temelju pregovaračkog postupka s prethodnom objavom, zaključeno je 65 ugovora i 83 okvirna sporazuma o nabavi roba, radova i usluga u vrijednosti 619.408.888,00 kn.

Zaključeno je i 45 ugovora o nabavi usluga iz Dodatka II. B/II (obrana i sigurnost) u vrijednosti 11.700.353,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn, izvršena je u vrijednosti 42.952.201,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Također, na temelju odredbe Zakona o obrani, kojim je propisano da Odbor za obranu Hrvatskoga sabora daje mišljenje Ministarstvu obrane o nabavi za potrebe obrane za vrijednosti veće od 5.000.000 eura, prije pokretanja postupka javne nabave. U 2016. Odbor za obranu je dao dvije suglasnosti, za pokretanje postupka remonta helikoptera i postupka nabave helikoptera. Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti, koje se odnose na izvršenje naloga i preporuka danih u prošlim revizijama, računovodstveno poslovanje i potraživanja, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.